

Editöre Mektup: Postoperatif Boğaz Ağrısı ve Bulantı-Kusma Hakkında

Letter to Editor: About Postoperative Sore Throat and Nausea-Vomiting

Sibel Çatalca, Özlem Özmete, Nesrin Bozdoğan Özyılkan

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Adana Dr. Turgut Noyan Uygulama ve Araştırma Merkezi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Ana Bilim Dalı, Adana, Türkiye

Sayın Editör,

Erbatur ve ark. tarafından yayınlanan, sevofluran inhalasyon anestezisi ve propofol ile uygulanan total intravenöz anestezinin (TİVA), septorinoplasti hasta grubunda postoperatif boğaz ağrısı (POBA) ve bulantı-kusma (BK) açısından karşılaştırıldığı "Comparison of Sevoflurane Inhalation Anesthesia and Total Intravenous Anesthesia with Propofol in Terms of Postoperative Sore Throat and Nausea/Vomiting in Septorhinoplasty Cases" adlı çalışmayı büyük bir ilgi ile okuduk (1). Araştırmacılara literatüre yaptıkları katkı için teşekkür ediyor ve çalışmalarının araştırmacıları postoperatif dönemde hasta memnuniyetsizliğine neden olan POBA ve BK semptomları konusunda alternatif etkin ajan arayışına yönlendireceğine inanıyoruz.

Septorinoplasti cerrahisinde, propofol ile uygulanan TİVA'nın, sevofluran inhalasyon anestezisine kıyasla daha az POBA ve postoperatif analjezik kullanımına neden olduğu ancak BK açısından gruplar arasında herhangi bir fark olmadığı bulgularına sahip bu çalışmada yazarların sonuçları etkileyebilecek bazı ayrıntıları ve limitasyonları gözden kaçırdığına inanıyoruz.

Postoperatif boğaz ağrısı, postoperatif dönemde en sık karşılaşılan komplikasyonlardan biridir. Erbatur ve ark.'nın da belirttiği gibi POBA insidansını etkileyen birçok faktör bulunmaktadır (1). Ancak bu faktörler sadece tüp boyutu, entübasyon deneme sayısı ve entübasyon süresi gibi entübasyon özellikleriyle sınırlı değildir. Ekstübasyon sırasında gelişen olaylar (öksürük, ıkınma, aşırı sekresyon, laringospazm, endotrakeal tüpün ucunda kan, ağız içinde kan vb.) da POBA insidansını etkilemektedir (2,3). Ancak Erbatur ve ark. makalede, bu komplikasyonlarla ilgili herhangi bir veri sunmamışlardır (1).

Deksametazon, antiinflamatuvar ve antiemetik özellikleri sayesinde POBA ve BK kusma insidansını azaltan önemli bir farma-

kolojik ajandır (2,4). Ancak belirtilen çalışmada intraoperatif/postoperatif deksametazon uygulanan hasta sayısı veya bu hasta grubunun çalışmaya dahil edilip edilmediği ile ilgili bir bilgi bulunmamaktadır.

Uygulanan narkotik ajandan bağımsız olarak, intraoperatif ve postoperatif dönemde bu ilaç sınıfının kullanımının postoperatif BK riskini doz bağlı bir şekilde artırdığı bilinmektedir (4). Postoperatif BK komplikasyonuna benzer olarak, Park ve ark. yüksek doz remifentanil kullanımının, düşük doz kullanıma göre POBA insidansını artırdıklarını rapor etmişlerdir (5). Çalışmanın bulgularını önemli şekilde etkileyecek olan bu duruma rağmen, ilgili makalede intraoperatif dönemdeki remifentanil dozu belirtilmemiştir.

Sonuç olarak, Erbatur ve ark.'nın çalışmasında yukarıda bahsedilen limitasyonlar sebebiyle, propofol ile uygulanan TİVA'nın POBA ve BK üzerindeki sonuçlarını destekleyecek, daha ayrıntılı metodolojiye ve geniş hasta sayılarına sahip, çok merkezli, randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç vardır (1). Gelecekteki bu çalışmalar anestezi pratiğine ve postoperatif hasta memnuniyetine derinden katkı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

1. Erbatur M, Dedeoglu A, Andic O, et al. Comparison of sevoflurane inhalation anesthesia and total intravenous anesthesia with propofol in terms of postoperative sore throat and nausea/vomiting in septorhinoplasty cases. JARSS 2023;31(3):188-96.
2. El-Boghdadly K, Bailey CR, Wiles MD. Postoperative sore throat: A systematic review. Anaesthesia 2016;71(6):706-17.
3. Sakkanan NV, Elakkumanan LB. Extubation parameters and postoperativesorethroat. AnesthAnalg 2020;130(2):e42-e43.

Geliş tarihi/Received : 28.09.2023

Kabul tarihi/Accepted : 04.01.2024

Yayın tarihi : 31.01.2024

*Yazışma adresi: Sibel Çatalca • drsibercatalca@gmail.com

Sibel Çatalca 0000-0002-8899-1106 / Özlem Özmete 0000-0001-5845-699X

Nesrin Bozdoğan Özyılkan 0000-0002-4973-8132

Cite as: Çatalca S, Özmete Ö, Bozdoğan Özyılkan N. Editöre mektup: Postoperatif boğaz ağrısı ve bulantı-kusma hakkında. JARSS 2024;32(1):72-73.

Bu eser "Creative Commons Atıf-GayriTicari-4.0 Uluslararası Lisansı" ile lisanslanmıştır.

- Gan TJ, Belani KG, Bergese S, et al. Fourth consensus guidelines for the management of postoperative nausea and vomiting. *Anesth Analg* 2020;131(2):411-48.
- Park JH, Lee YC, Lee J, Kim H, Kim HC. The influence of high-dose intraoperative remifentanyl on postoperative sore throat: A prospective randomized study: A CONSORT compliant article. *Medicine (Baltimore)* 2018;97(50):e13510.

Editöre Mektup: Cevap

Letter to Editor: Answer

Meral Erdal Erbatur, Andaç Dedeoğlu, Okan Andıç, Reşit Saruhan, Recep Gökçe, Osman Uzundere, Erhan Gökçek, Cem Kıvılcım Kaçar

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, Diyarbakır, Türkiye

Sayın Editör,

“Comparison of Sevoflurane Inhalation Anesthesia and Total Intravenous Anesthesia with Propofol in Terms of Postoperative Sore Throat and Nausea/Vomiting in Septorhinoplasty Cases” başlıklı yazımıza Çatalca ve ark. tarafından editöre mektup şeklindeki katkıları için teşekkür ediyoruz.

Postoperatif boğaz ağrısı (POBA) için makalemizde uzamış anestezi süresinin, trakeal entübasyonun, entübasyon süresinin ve tüpün çeşitli nedenlerle hareketinin risk faktörü olabileceğini belirttik. Tüpün çeşitli nedenlerle hareketi başlığı altında öksürük, ıkınma vs. sayılabilir. Laringospazmdan ise tek durum olarak bahsetmedik ancak çalışmanın yöntem bölümünde periferik oksijen satürasyonu (SpO₂) 95’in altında olanların (solunumsal patolojisi olanlar) çalışma dışı bırakılacağı belirtilmiştir. Bu konuda hastalarımızda herhangi bir patoloji gelişmediği için vurgulamadığımızı belirtmek isteriz.

Deksametazon ise rutin uygulamamızda olan bir ajan olmayıp, genellikle laringospazm gibi solunum patolojileri olan hastalarda kullanılmaktadır. Daha önce de belirttiğimiz üzere SpO₂ 95 altında olan hastalar çalışma dışı bırakıldığından, çalışmaya dahil edilen hiçbir hastada kullanımı gerekli olmamıştır.

Opioid kullanımı ile ilgili olarak ise, 2020’de önerilen yönergelere göre düşük doz opioid kullanımı tavsiye edilmektedir (1). Biz de çalışmamızda kısa etkili ve düşük doz remifentanyl kullanmayı tercih ettik. Metodolojik bir problem olmadığını düşünmekteyiz.

Saygılarımızla

KAYNAKLAR

- Gan TJ, Belani KG, Bergese S, et al. Fourth consensus guidelines for the management of postoperative nausea and vomiting. *Anesth Analg* 2020;131(2):411-48.